

بیانیه ی مطبوعاتی سازمان گزارشگران بدون مرز

شش ماه پس از کا بوس

بیان سرکوب گسترده آزادی بیان در ایران

شنبه ۲۱ آذر ۱۳۸۸ - ۱۲ دسامبر ۲۰۰۹

شش ماه پس از آغاز اعتراضات به نتیجه انتخابات ریاست جمهوری ۲۲ خرداد در ایران، مسوولان جمهوری اسلامی همچنان به سیاست سانسور گسترده در رسانه و سرکوب روزنامه نگاران ادامه می‌دهند. در این مدت بیش از ۱۰۰ روزنامه نگار بازداشت و بیش از ۵۰ روزنامه نگار مجبور به ترک کشور شده‌اند. ۱۲ نشریه توقیف و هزاران صفحه سایت های اینترنتی مسدود شده است.

۱۰۰ روزنامه نگار زندانی، ۳ میلیارد تومان وثیقه و بیش از ۶۵ سال زندان

چند ساعت پس از اعلام انتخاب مجدد محمود احمدی نژاد به ریاست جمهوری، بازداشت روزنامه نگاران از سوی وزرات اطلاعات، سپاه پاسداران و اطلاعات نیروهای انتظامی آغاز شد، بازداشت شدگان به بندهای مختلف زندان اوین انتقال یافتند. همچون استادیوم ورزشی سانتیگو شیلی در بعد از کودتای ۱۹۷۵، اوین نیز به زندانی خونین تبدیل شد که خودسری در آن حکومت می‌کند. بسیاری از روزنامه نگاران زندانی تحت فشارهای شدید روحی و مورد بدرفتاری قرار گرفته‌اند. پس از ۲۲ خرداد، در ایران دست کم ۱۰۰ روزنامه نگار و وب نگار بازداشت شده است، تعدادی از آنها با سپردن وثیقه های سنگین به شکل موقت آزاد و در انتظار محاکمه خود بسر می‌برند، برخی دیگر به احکامی از ۵ تا ۹ سال زندان محکوم شده‌اند. احضار و بازجویی مدام روزنامه نگاران همچنان ادامه دارد. بسیاری از حرفه کاران رسانه ها در شهر مختلف ایران از جمله اصفهان، شیراز، مشهد و تبریز از سوی دادگاه های انقلاب و یا وزارت اطلاعات احضار و مورد بازجویی و تهدید قرار گرفته‌اند. گزارشگران بدون مرز یادآور می‌شود ایران با ۲۷ روزنامه نگار و وب نگار زندانی یکی از پنج زندان بزرگ جهان برای روزنامه نگاران است.

سانسور همه جانبه رسانه های داخلی و خارجی

از فردای "پیروزی" رئیس جمهور، از سوی دولت کارزار سانسور گسترده مطبوعات داخلی و خارجی به راه افتاد. برای نخستین بار پس از انقلاب ۱۳۵۷ ماموران قضایی - امنیتی در تحریریه های روزنامه ها حضور یافتند و راسا اقدام به سانسور کردند. از انتشار چندین نشریه با مقالات مخالف با روایت رسمی جلوگیری شد. ده ها نشریه دیگر توقیف شدند: کلمه سبز در ۲۳ خرداد، اعتماد ملی در ۲۷ مرداد و روزنامه اقتصادی سرمایه در تاریخ ۱۱ ابان توقیف شدند. سیاست توقیف مطبوعات همچنان ادامه دارد. روزنامه حیات نو در ۱۷ آذر به دلیل انتشار گزارشی در باره تظاهرات مخالفان در ۱۶ آذر روز دانشجو، توقیف شد.

کارزار ضد رسانه های جمهوری اسلامی با تخریب رسانه های خارجی و به ویژه رسانه های غربی با اتهام "سخنگوی آشوبگران" ادامه دارد. در تاریخ ۲۶ خرداد محمد صفار هرنندی وزیر وقت فرهنگ و ارشاد اسلامی با انتشار بخشنامه ای به خبرنگاران خارجی اعلام کرد که اجازه "شرکت و یا تحت پوشش خبری قرار دادن تظاهرات غیر قانونی را ندارند." ده ها روزنامه نگار خارجی که شاهدان سرکوب بودند پس از تهدید و بدرفتاری و یا بازداشت، مجبور به ترک کشور شدند، آن عده نیز که در کشور مانده اند تحت کنترل و فشارهای دائمی برای انجام وظایف خود با محدودیت های متعدد رو در روی هستند. در آستانه ۱۶ آذر مجوز فعالیت بسیاری از آنها به مدت ۷۲ ساعت در تهران و برخی از شهرهای بزرگ لغو شد.

دولت جمهوری اسلامی در تهاجم خود به رسانه ها، اینترنت و رسانه های مدرن را نیز بی نصیب نگذاشت. از روز ۲۱ خرداد بسیاری سایت های اطلاع رسانی متعلق به مخالفان مسدود شدند. و از روز بعد هر سایتی که ممکن بود به "پیروزی" محمود احمدی نژاد اعتراض کند، تعطیل شد. پیشبرد این سیاست به ویژه در آستانه هر دعوت به تظاهرات مخالفان همچنان ادامه دارد. از جمله در روزهای ۱۳ ابان و ۱۶ آذر سرعت اتصال به اینترنت از جمله در تهران، اصفهان، شیراز، مشهد و تبریز به شدت کاهش یافت و یا کاملاً قطع شد. برای روز ۱۶ آذر، این اقدامات با گستردگی بیشتر و از چند روز پیش آغاز مراسم روز دانشجو آغاز شد، که عملاً مراجعه به سایت ها اطلاع رسانی و ارسال ای میل را با مشکل مواجه کرده بود. یکی از کاربران اینترنتی به گزارشگران بدون مرز در این باره گفت "صفحه اصلی جیمیل یا یاهو باز می شوند ولی برای ارسال ای میل دکمه "ارسال" ظاهر نمی شود."

از سوی دیگر ماموران حکومتی با کمک برخی از شرکت‌های خدمات دهنده اینترنتی با بکارگیری برگردان آدرس، کاربران برخی از سایت‌ها را به صفحات تبلیغاتی سایت‌های حکومتی هدایت می‌کردند. از جمله بازدید کنندگان سایت بالاترین یکی از دژهای اطلاع رسانی آنلاین جنبش اعتراضی، برای چندین ساعت قربانی این شگرد شدند. سایت‌های یوتیوب و فیس‌بوک همچنان با مشکل دسترسی مواجه هستند. کاهش سرعت اتصال، استفاده از فیلترشکن‌ها را با مشکلات بیشتری مواجه می‌کند. در این روزها به ویژه در شبکه تلفن‌های همراه نیز اختلال ایجاد می‌شود، هدف حکومت جلوگیری از ارسال تصویربرداری از این طریق و ارسال آن بر روی شبکه اینترنت است. در روز ۱۶ آذر پلیس اقدام به کنترل و بازرسی شدید کسانی کرد که با تلفن و یا دوربین خود در حال تصویر برداری بودند و یا بر روی حافظه تلفن خود عکس و تصویر تظاهرات داشتند، تعدادی از این افراد بازداشت شدند.

گزارشگران بدون مرز یاد آور می‌شود که ایران یکی از سرکوبگرترین کشورهای خاورمیانه در عرصه اینترنت است و در لیست کشورهای "دشمنان اینترنت" در جهان قرار دارد. در این کشور سیستم مسدودسازی و کنترل شبکه اینترنت مشابه با سایبرسانسور چین بکار گرفته می‌شود. اخیراً سپاه پاسداران بخش عمده سهام شرکت مخابرات اصلی‌ترین شرکت خدمات دهنده اینترنت در کشور را خریداری کرده است، این شرکت قراردادهای بین‌المللی و تعهدات جمهوری اسلامی برای گردش آزادی اطلاعات را نادیده می‌گیرد.

مصونیت از مجازات پایان نایافتنی

در تاریخ ۲۲ تیر ماه پیکر علیرضا افتخاری، ۲۹ ساله به خانواده اش تحویل داد شد. وی که از روزنامه نگاران ارشد روزنامه ابرار اقتصادی و به مدت ۵ سال با این روزنامه همکاری داشته است. در تاریخ ۲۵ خرداد، در اثر ضربات خونریزی مغزی کشته شد، اما چگونگی کشته شدن این روزنامه نگار تا به امروز مشخص نشده است. اینگونه نام وی نیز به لیست روزنامه نگاران به قتل رسیده اضافه شد.

گزارشگران بدون مرز در یازدهمین سالگرد جنایات سیاسی معروف به "قتل‌های زنجیره ای" اعلام می‌کند برای روشن شدن چگونگی و دلایل به قتل رسیدن علیرضا افتخاری، روشن شدن همه حقیقت در باره مرگ وبلاگ‌نویس جوان امیدرضا میرصیافی، محاکمه و مجازات عاملان و آمران قتل مجید شریف، محمد مختاری، محمد جعفر پوینده، پیروز دوانی، زهرا کاظمی تلاش می‌کند.

خروج از کشور بی سابقه روزنامه نگاران ایران

از تاریخ ۲۲ خرداد بیش از ۵۰ نفر از حرفه‌کاران رسانه‌ها از کشور خارج شده‌اند. گزارشگران بدون مرز، هر روز درخواست تازه ای برای همیاری با روزنامه‌نگارانی که از وحشت زندان و شکنجه مجبور به ترک کشور خود شده‌اند، دریافت می‌کند. این موج خروج از کشور از سال ۱۳۵۷ بی سابقه است. گزارشگران بدون مرز همگان را دعوت به همیاری و همبستگی با روزنامه نگاران و وب‌نگاران ایران می‌کند. بسیاری از شاهدان سرکوب و شکنجه امروز در انتظار انتقال به کشوری امن در شرایطی نابسامان بسر می‌برند.